

Commissie Dierenwelzijn & Wetgeving

Houderijvoorschrift Zebravink

2014, versie 1.0

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Taeniopygia

Afbeelding

zie Internet Bird Collection

Soort: **Taeniopygia guttata domestica**

Soorten/ondersoorten:

Het geslacht Taeniopygia kent als soort de *T. guttata guttata* = Timor zebravink. Deze is te beschouwen als de wildvorm van de gedomesticeerde zebravink.

Land van herkomst:

Het land van herkomst is Australië.
De zebravink komt daar niet alleen in de binnenlanden voor, maar ook in de Zuidelijke kustgebieden.
Vanaf 1850 komt de zebravink naar Europa en een 20 jaar later ontstaan de eerste mutaties.

Oorspronkelijk biotoop:

De oorspronkelijke biotoop zijn grassavannen die met struiken en bomen zijn begroeid.

Beschrijving vogel:

De gedomesticeerde zebravink is minimaal 11cm. groot gemeten tussen snavelpunt en de punt van de staart. Er is een duidelijk geslachtonderscheid tussen een man en pop.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 1320/2014 van 1 december 2014

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012

Doelstelling houderijvoorschrift.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van het houderijvoorschrift voor de **Zebravink**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid, het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van deze natuurlijke gedragingen van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Zebravink lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Bij de Zebravinken is het optreden van Coccidiose, vooral rond de maand maart mogelijk als ze in de winter te veel eieren geproduceerd hebben. Dit is mogelijk te voorkomen door de poppen in de winter afzonderlijk in een droge omgeving geen gelegenheid tot nestelen te geven, nog niet op een klein plankje.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièr- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingseisen voor de Zebravink.

Zebravinken worden zowel in kooien, als in vluchtjes of volièrtes gehuisvest.

Het selectief fokken vindt vooral in broedkooien plaats, buiten het broedseizoen worden de vogels in vluchtjes of volièrtes gehouden.

De broedkooien hebben bij voorkeur een afmeting van 40 x 40 x 40 cm (lxbxh).

Na 35 dagen gaan de jonge vogeltjes naar de volièrte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd. De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvolièrte zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C. Toch moeten de vogels bij temperaturen lager dan 5° C. naar binnen worden gehaald.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst, in nachten met kans op nevel, mist, koude en regen, worden de vogels binnen gehouden.

Omdat het broedseizoen soms samenvalt met de koudste maanden van het jaar verdient het aanbeveling de vogels dan binnen te laten broeden.

Zebravinken hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Zebravink is aanvullend onderstaand van toepassing:

Zebravinken kunnen ondergebracht worden in vluchten en of volièrtes als daar ook andere vogelsoorten in zijn ondergebracht, b.v. kanaries, rijstvogels en andere tropische vogel.

Het samen houden met grasparkieten en andere papegaaiaachtigen moet afgeraden worden.

Het fokken met de Zebravink.

Zebravinken zijn op een leeftijd van 6 tot 7 maanden al broedrijp, gespecialiseerde fokkers gebruiken vogels die wat ouder zijn.

Er is voor de Zebravink geen duidelijke periode van het broedseizoen aan te wijzen, ze broeden eigenlijk het gehele jaar door.

Als nestkastje maken ze gebruik van zowel een dichte nestkast met een invliegopening, een halfopen nestkast of een tralienestje. Als de fokker een begin van een nestbodemp maakt, zal de Zebravink deze zelf verder afbouwen.

Per broedseizoen krijgen de vogels bij voorkeur de gelegenheid twee en maximaal drie broedronden door te maken. Dit laatste hangt af van de algehele gezondheid van de vogels. Iedere broedronde worden 4 tot 7 eitjes gelegd. De pop broedt deze zelf uit, soms broeden zowel de man als de op eitjes.

De broedtijd is ca. 13 dagen en het uitkomstpercentage is ca. 80 - 90%.

De ouders brengen zelf de jongen groot.

In de periode naar de jeugdruï is geen opvallen sterftcijfer, in die periode kan al wel het geslacht van de jonge vogeltjes worden vastgesteld.

De jongen komen vervolgens vlot door de rui.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, aug. 2001, blz. 336 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Daarnaast zijn er meerdere kleurmutaties bij de fokkers ontstaan en erfelijk vastgelegd.

Door de NBvV zijn voor de soorten uit het geslacht *Taeniopygia* standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

Zebravinken zijn zaad- en graaneters.

Fabrieksmatig worden voor deze vogelsoort hoogwaardige zaadmengsels aangeboden.

De samenstelling kan variëren afhankelijk van de verschillende seizoenen die de vogels doormaken zoals het broedseizoen, de ruiperiode, het tentoonstellingsseizoen en de rustperiode.

Naast zaden hebben de vogels ook behoefte aan dierlijke eiwitten. Deze kunnen in de vorm van zachtvoer of eivoer aan de vogels worden verstrekt.

Dit type voer wordt ook fabrieksmatig aangeboden maar er zijn ook veel vogelliefhebbers die hun eigen eivoer op kundige wijze maken.

Kiemzaden, groenten en fruit kunnen een aanvulling vormen op de voeding van de vogels. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de hoge vochtwaarden die geen echte voedingswaarde hebben.

Gespecialiseerde fokkers geven hun vogels als voedingssupplement ook diepvries pinkies. Dit vanwege een hoog eiwit gehalte, goed voor de groei van de jonge vogeltjes en het in broedstemming brengen van volwassen vogels.

Voor een goede spijsvertering is het nodig dat de vogels over kiezel en grit kunnen beschikken.

Vogels hebben ook mineralen nodig. Deze zitten onvoldoende in de zaadmengsels. Tekorten aan mineralen kunnen ernstige gezondheidsproblemen geven. Om dit te voorkomen zijn diverse zachtvoerders en zelfs voedingssupplementen beschikbaar.

De Zebravink heeft een lagere wateropname dan b.v. de kanarie

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteinnetjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteinnetjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering.

Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden. In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen. Veel badwater stimuleert de poppen tot het leggen van eieren. In de rustperiode kan het van belang zijn de poppen niet continu of niet dagelijks badwater te verstrekken.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Zebravinken die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Zebravink wordt ondergebracht in een universeelkooi en kan gedurende twee jaar als Eigen Kweek ingezonden worden.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien worden van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Zebravink is 2,9 mm. Afhankelijk van de pootdikte worden sommige vogels al geringd met 3,2 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Zebravink niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van een Zebravink als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Zebravinken is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Zebravinken enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van dit houderijvoorschrift.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebber is dit houderijvoorschrift opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door leden van de vogelvereniging "De Vogelvriend" te Nieuwkuijk, en Clement en Miranda Bonte, A. de Rond, F.A. van der Horst, Thijs Kremers,

Chris den Pek, J. Schröder, P. Uijtdewilligen, M. Beunk, A.H. Spaak, allen fokkers van Zebravinken en leden van de NBvV.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen Zebravinken, opgesteld door de keurmeestersvereniging Tropische vogels en parkieten, uitgave van de NBvV, 2012

Diergeneeskundig Memorandum, Gezelschapsdieren 2013

Josep de Hoy, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links:

BirdLife International 2012. *Taeniopygia guttata* . De IUCN Rode Lijst van bedreigde soorten. Versie 2014.2. < www.iucnredlist.org >.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl